

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 24.01.2023

ČÍSLO: 003/2023

VYBAVUJE: MGR. HROMÁDKOVÁ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

**NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPĽŇA ZÁKON SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY Č.
372/1990 Zb. O PRIESTUPKOCH V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV**

I. Úvod: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky dňa 13. januára 2023 predložilo na PPK materiál „*Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov*“. Materiál predpokladá pozitívne vplyvy na rozpočet verejnej správy a pozitívne sociálne vplyvy.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi vypracovať aktuálnu verziu Doložky vybraných vplyvov (aktualizované boli časti 7. a 9.). Doložku vybraných vplyvov je nutné vyplniť vo všetkých povinných častiach.

Odôvodnenie: V zmysle aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov platnej od 31.12.2022, v ktorej sa aktualizovala aj Doložka vybraných vplyvov. Aktuálna verzia je dostupná na: <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika?csrt=6597478712117291344>

Komisia odporúča predkladateľovi doplniť chýbajúce údaje v Doložke vybraných vplyvov, a to v časti 8. Preskúmanie účelnosti – doplniť časovú lehotu (rok) a kritériá, podľa ktorých je možné zhodnotiť, ako boli dosiahnuté stanovené ciele návrhu po stanovení základného rámca a spoločných princípov či postupov.

Odôvodnenie: Uvedenú časť je potrebné uviesť v zmysle aktualizovanej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

K sociálnym vplyvom

V doložke vybraných vplyvov je potrebné, okrem pozitívneho sociálneho vplyvu, identifikovať aj negatívny sociálny vplyv. Negatívny sociálny vplyv sa týka represívneho charakteru návrhu na zníženie vekovej hranice vzniku priestupkovej zodpovednosti podľa predmetného zákona, a to z veku 15 rokov veku na 14 rokov veku, rovnako, ako je to v prípade trestnoprávnej zodpovednosti. Uvedený návrh má tak okrem svojho preventívneho charakteru na kriminálne správanie dotknutých osôb a tým aj ochrany spoločnosti (pozitívne sociálne vplyvy) aj negatívny sociálny vplyv v podobe represívnych účinkov na dotknuté osoby. Túto pripomienku je potrebné

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

zohľadniť aj v príslušnom texte predkladacej správy a všeobecnej časti dôvodovej správy.

Ak v niektorej časti (body 4.1 až 4.4) analýzy sociálnych vplyvov vplyv nevzniká, je potrebné uviesť iba slová „Bez vplyvu.“.

V bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov odporúča Komisia doplniť hodnotenie pozitívneho sociálneho vplyvu návrhu na jednoznačné určenie, podľa ktorého zákona sa ukladá výška sankcie v prípade, že od spáchania priestupku, do času, kedy sa o ňom rozhodne, dôjde k zmene právnej úpravy (novelizačný bod č. 5; § 7 ods. 1), keďže v súčasnom znení predmetného zákona absentuje takáto explicitná úprava. Podľa predloženého návrhu sa sankcia ukladá podľa zákona účinného v čase spáchania priestupku; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy, ak je to pre páchatelia priaznivejšie. Návrh tak posilňuje právnu istotu pri ukladaní výšky sankcie.

V bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov odporúča Komisia doplniť hodnotenie pozitívneho sociálneho vplyvu návrhu, ktorým sa zavádza fakultatívna možnosť pre správne orgány zaznamenávať priebeh ústneho pojednávania vo forme zvukového záznamu, ak správny orgán vopred upovedomí osoby, ktoré sa na ústnom pojednávaní zúčastnia o tejto skutočnosti, a to v záujme ochrany osôb zúčastnených na ústnom pojednávaní, vrátane zamestnancov správneho orgánu v súvislosti s účasťou konfliktných osôb (novelizačný bod č. 41; § 74 ods. 3).

V bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov odporúča Komisia doplniť hodnotenie pozitívneho sociálneho vplyvu návrhu, ktorým sa zavádza možnosť osôb prítomných na ústnom pojednávaní vyhotovovať z jeho priebehu zvukový záznam, ak táto osoba o tejto skutočnosti vopred upovedomí správny orgán a ostatné osoby prítomné na ústnom pojednávaní. (novelizačný bod č. 41; § 74 ods. 4).

Analýzu sociálnych vplyvov je potrebné vypracovať tak, aby boli návrhy opatrení so sociálnym vplyvom hodnotené jednotlivo, pri každom hodnotenom návrhu opatrenia bol zrejмый jeho konkrétny opis, vplyv pri porovnaní navrhovaného opatrenia so súčasným stavom, špecifikácia dotknutých skupín a kvalitatívne a pokiaľ možno aj kvantitatívne zhodnotenie sociálneho vplyvu.

K vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu

Komisia odporúča predkladateľovi, aby v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov zmenil v závere predkladacej správy text, že predkladaný materiál nemá vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, pretože *Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov*, má pozitívny a čiastočne aj negatívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, najmä v kontexte obsahových zmien zákona a to zníženia vekovej hranice zodpovednosti za priestupok na 14 rokov, zavedením beztrestnosti pre osoby, ktoré spáchali priestupok z donútenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nich spáchaný trestný čin, ako aj navýšenia pokút za spáchanie priestupkov.

Zároveň Komisia odporúča predkladateľovi, aby identifikoval v doložke vybraných vplyvov v bode 9. pozitívne vplyvy na manželstvo rodičovstvo a rodinu a vypracoval

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

príslušnú analýzu vplyvov na manželstvo rodičovstvo a rodinu, ktorá je povinnou súčasťou predkladaného materiálu. Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu odporúča Komisia zhodnotiť najmä v bodoch citujem : „8.1.1. Spôsobí predložený návrh zmenu rodinného prostredia? bod 8.1.6. Má predložený návrh vplyv na prenikanie látkových alebo nelátkových závislostí do rodín? 8.3.1. Má predložený návrh vplyv na výchovu detí? Ak áno, aký? 8.3.2 Má predložený návrh vplyv na výchovu detí v rodinách? 8.4.1 Má predložený návrh vplyv na práva alebo zodpovednosť rodičov voči deťom?“

Zároveň Komisia upozorňuje predkladateľa na bod 9.1 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, podľa ktorého sa na záverečné posúdenie vybraných vplyvov po medzirezortnom pripomienkovom konaní predkladajú Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky materiály, pri ktorých po pripomienkovom konaní došlo v rámci doložky k zmene v identifikácii vplyvov v bode 9. doložky alebo k významnej zmene aspoň jedného z vybraných vplyvov, a tým aj k zmene dotknutej analýzy vplyvu.

Odôvodnenie: Predkladateľ identifikoval vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu v predkladacej správe ako aj v doložke vybraných vplyvov ako žiadne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Avšak viaceré obsahové zmeny zákona majú pozitívne vplyvy, napríklad v kontexte výchovného pôsobenia zákona na deti a mladých ľudí najmä znížením vekovej hranice zodpovednosti za priestupok na 14 rokov alebo zvýšením sumy za pokuty za spáchanie priestupkov. Pozitívny vplyv eviduje Komisia aj v súvislosti s informáciou uvedenou v dôvodovej správe v osobitnej časti, citujem: *„Taktiež sú časté prípady, kedy sú osoby mladšie ako 15 rokov využívané na páchanie priestupkovej činnosti inými osobami, ktoré zneužívajú nepostihnuteľnosť takýchto osôb. Mnohokrát sa stáva, že rodičia nabádajú alebo nútia svoje deti ku spáchaniu priestupkov, pretože vedia, že za takéto konanie nemôžu byť žiadnym spôsobom sankcionované. Navrhované zníženie vekovej hranice priestupkovej zodpovednosti predstavuje najefektívnejší nástroj prevencie kriminálneho správania maloletých osôb.“*

Čiastočne negatívny vplyv vníma Komisia napr. v bode 8.7.1. v kontexte rozpočtu domácností viacdetných rodín, zodpovednosť rodičov, najmä jednorodičovských rodín a kontext 14 ročného páchatelia priestupku a navýšenej výšky pokuty napr. nad 200 eur.

Na základe vyššie uvedeného je nevyhnutné, aby predkladateľ identifikoval a podrobnejšie popísal aspoň tie aktivity, u ktorých očakáva najzásadnejšie vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

IV. Poznámka: Predkladateľ uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov časť 13. spolu s vyhodnotením pripomienok, ktoré sú uvedené v bode II.

JUDr. Martin Semanco
predseda Komisie